

Nr 411.

Av herr **Wiklund** i Byske, *angående viss ändring i gällande restindrivningsförrordning.*

Genom beslut den 13 november 1931 har Kungl. Maj:t med upphävande av förrordningen den 14 december 1917 (nr 916) utfärdat ny restindrivningsförrordning (nr 394 1931) att träda i kraft den 1 januari 1932.

I § 12 av sistnämnda förrordning stadgas bl. a., att för indrivning av vissa angivna medel »äger utmätningsman, inom vilkens distrikt medlen uttagits, åtnjuta ersättning med stadgad indrivningsavgift, dock att när utmätningsman anlitat exekutionsbiträde vid indrivningen denne må uppbära hälften av indrivningsavgiften för medel som blivit av honom indrivna».

Denna bestämmelse, som i huvudsak sammanfaller med stadgandet i restindrivningsförrordningen av år 1917, tillämpas ute i landet på olika sätt. En del landsfiskaler och utmätningsmän hava följt den regeln, att fjärdingsmannen eller exekutionsbetjänten erhållit hälften av provisionen på allt vad som influtit å restantierna inom vederbörande biträdes tjänstgöringsområde, under det att de mera näriga landsfiskalerna och utmätningsmännen strikt tillämpat förrordningens ordalydelse med resultat, att de underordnade få halva provisionen endast för den del de själva indrivit, även i de fall, då det huvudsakliga indrivningsarbetet utförts av fjärdingsmannen eller exekutionsbetjänten.

Ofta inträffar sålunda, att fjärdingsmannen får sig ålagt att hos vederbörande arbetsgivare företaga undersökning rörande de restskyldigas inkomst- och anställningsförhållande samt med ledning av dessa uppgifter till vederbörande utmätningsman inkomma med skriftligt förslag till införsel, varefter utmätningsmannen låter sitt skrivbiträde med ledning därav utfylla införselblanketterna med påteckning att de innehållna beloppen skola redovisas till utmätningsmannen, detta för att kunna tillgodogöra sig hela provisionen. Trots detta förfaringssätt är fjärdingsmannen skyldig att till arbetsgivaren överlämna införselföreläggandet.

Men även andra sätt utnyttjas för att utmätningsmannen skall kunna tillgodogöra sig största möjliga andel av provisionen. Sålunda förfara en del utmätningsmän på så sätt, att de före restlängdens utlämnande till fjärdingsmannen utgallra de största restantiebeloppen, på vilka indrivningsavgiften är relativt givande, samt andra restbelopp, som beräknas inflyta relativt lätt, och själva ombesörja indrivningen av de sålunda utgallrade beloppen, under det att fjärdingsmännen och exekutionsbiträdena få åtnöja sig med indrivning av de belopp utmätningsmannen funnit för gott att avstå.

Som ovan framhållits utlämnas i många fall sålunda ej hela restlängden till exekutionsbiträdet, utan anse sig utmätningsmännen berättigade att s. a. s. utgallra och för egen räkning behålla de största och bästa restantieposterna. Även då införsel ej förekommer, inträffar det synnerligen ofta, att sedan det egentliga indrivningsarbetet utförts av exekutionsbiträdet, pengarna inbetalas direkt till utmätningsmannen, som då tillgodogör sig hela indrivningsprovisionen. Särskilt gäller detta i mera glest befolkade trakter av vårt land, där det då ofta av olika anledningar blir för den restskyldige lättare och bekvämare att betala till utmätningsmannen än till det exekutionsbiträde, som tidigare — kanske vid upprepade tillfällen — krävt honom på restbeloppet. Att i dylika fall utmätningsmannen tillägnar sig hela indrivningsprovisionen strider ju uppenbart emot syftet med provisionen att utgöra en sporre för dem, som utföra indrivningsarbetet. Detsamma gäller ju ock, som jag ovan framhållit, beträffande provisionen på genom införsel uttagna utskylder, där det egentliga och väsentliga arbetet utförts av exekutionsbiträdet.

I allmänhet äro exekutionsbiträdenas och fjärdingsmännens fasta löner relativt små och särskilt anpassade med tanke på, att sportelinkomsterna skola utgöra en väsentlig löneutfyllnad, varvid man oftast vid en beräkning av storleken av desamma utgår från restlängderna såsom sådana. Indrivningsprovisionens faktiska värde som löneförmån blir emellertid under ovan angivna förhållanden synnerligen problematisk. För närvarande kan, som vi ovan sett, exekutionsbitrådets och fjärdingsmannens närmaste förman med stöd av gällande förordning praktiskt taget ensam förfoga över indrivningsavgifterna. På grund härav bliva ofta de i indrivningsarbetet egentligen arbetande, d. v. s. exekutionsbiträdena och fjärdingsmännen, synnerligen missgynnade. Men vidare bliva givetvis samtidigt samhällets intressen åsidosatta. Intresset för tjänsten kan ju självklart ej ökas hos den underordnade, då han av bitter erfarenhet vet, att han genom sitt arbete endast ekonomiskt gynnar sin förman utmätningsmannen.

Det för samhället bästa vore givetvis, att det egentliga indrivningsarbetet helt eller i vart fall i största möjliga omfattning överlämnades åt exekutionsbiträdena och fjärdingsmännen. Härigenom skulle för det första indrivningsarbetet bliva betydligt effektivare. Vidare skulle förmännen stadsfogdar och landsfiskaler bliva i tillfälle att mera ägna sig åt kontrollen av indrivningsverksamheten än åt, som nu är fallet, skötseln av de egna ekonomiska intressena vid indrivningen. Kontrollen över influtna medel skulle vid en dylik uppdelning av arbetet bliva både lättare och effektivare. Helt säkert skulle härigenom de belopp, som avhändas stat och kommun på grund av oredligt förfarande av tjänstemän i skatteindrivningstjänst, väsentligen nedbringas.

I detta sammanhang förtjänar framhållas, att fjärdingsmännen och exekutionsbetjänterna äro enligt lag skyldiga att för omhänderhavda medel ställa

godkänd uppbördsborgen, under det att landsfiskaler och utmätningsmän alltjämt äro fritagna från enahanda skyldighet.

Under hänvisning till ovan anförda samt till den motivering, jag åberopat i min motion nr 267, får jag hemställa,

att riksdagen måtte besluta att hos Kungl. Maj:t anhålla om sådan ändring i gällande restindrivningsförordning, att fjärdingsman och exekutionsbetjänt alltid skola äga rätt att åtnjuta halva indrivningsprovisionen å i restlängd uppförda restantier tillhörande deras tjänstgöringsområde.

Stockholm den 22 januari 1932.

J. B. Wiklund.
